

Večernji.hr - Ispis članka

NAJPOZNATIJI PROFESOR SLIKANJA

Prof. Tanay: Kod učenika je najvažnije otjerati strah od boje

Iskusni pedagog izlaže na Hvaru, akvarele kojima istražuje odnos svjetla, boje i vode

autor: Ana Lendvaj

12.08.2013.

Jeste li doista najbolji likovni pedagog u nas i u svijetu? - pitamo profesora zagrebačke ALU Emila Roberta Tanaya, jer je 2001. dobio Ziegfeldovu nagradu za cjelokupan doprinos obrazovanju u svijetu, a sada je potpredsjednik svjetske udruge likovnih pedagoga InSEA. Profesor se smije i smije tom pitanju, pa ozbiljno kaže:

- Ali nisam to ja dobio nagradu nego djeca čije sam crteže gledao, djeca koja su me učila da trebam ići prema svjetlosti... Najbolje se taj put k svjetlosti, boji i vodi, vidi iz Tanayeva slikarskog opusa, osobito iz akvarela, čiji birani dio upravo ide pred publiku Galerije sv. Jeronima (a zapravo preuređene renesansne crkve) u Starom Gradu na otoku Hvaru.

Kad se u nas kaže Tanay, svi znaju da se tu radi o najpoznatijemu učitelju slikanja i crtanja. Profesor i njegovo učilište zarana su postali ikonom hrvatskog likovnog obrazovanja. Kod njega se godinama odgajaju i uče djeca, mladi koji hoće s tudirati umjetnost, talentirani amateri, studenti ALU koji hoće znati više. Blijantni pedagog iz njega izvire i kad nam tumači što će izložiti na Hvaru: - Izložiti ću uglavnom akvarele koji se odnose na svjetlost, boju i vodu. Voda je često puta za akvarel poseban medij, što mu i sam naziv kaže. Više nego u boji, stvar je u tome kamo usmjerimo vodu, jer boja zapravo pliva u toj vodi. A na dobrom papiru kvalitetna boja nalazi svoj put i upravo u nalaženju tog puta upozorava slikara da se u njoj ne ogleda samo pigment nego i svjetlost koju voda daje pigmentu. Papir samim svojim svjetlom dolazi do našeg oka, optički nas upozoravajući da obratimo pažnju na to kako će se pigment smjestiti u porama papira. I čitava je stvar zapravo u otkrivanju novih mogućnosti vode, svjetla i odraza u našem oku (i umu dakako) onoga što smo doživjeli i s čime smo se poistovijetili u procesu slikanja – tumači prof. Tanay.

Događa se to ma gdje "lovio" likovne poticaje za to – u Engleskoj podjednako kao i na rijeci Orplavi, u slavonskim barama ili na moru. Gledam, kaže profesor, kako se voda igra samnom, kako me izaziva i usmjerava, kako mi moje zapažanje vraća kao gotovu sliku!

U onome što Tanay izlaže i čemu uči druge povezani su svjetlost, voda, papir, tijek vremena i tok vode. Kako se odgaja putem umjetnosti, pitamo ga, jer se u njegovu slučaju uvijek govori o odgoju a ne samo učenju, a profesor odgovara: - Odgaja se tako da se sluša onoga koga se odgaja. To je binarni, reverzibilni proces, što omogućuje jedni drugima da se nađu. I onda nestaje straha od mrlje, boje... jer je strah teško otjerati kad se utjera u dušu. A potrebno je da se djeca ne boje, da se mi ne bojimo, ni prirode ni vremena koje prolazi. Jedni smo na silaznoj liniji, drugi na uzlaznoj. I mi jedni drugima omogućujemo da se ne bojimo... ni stvaranja, ni pogreške, ni riječi, ni slučajnog zvuka. I da mi koji smo u silaznoj liniji shvatimo da smo još uvijek u svjetlosti. Moramo to sačuvati, a umjetnost to čuva.